

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně **Ing. R. T.**, zastoupené JUDr. Jaromírem Leimbergerem, advokátem se sídlem Česká 15, Brno, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2006, č. j. 3381/06/FŘ 110-0107, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2010, č. j. 31 Ca 191/2008 - 102,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 5. 2010, č. j. 31 Ca 191/2008 - 102, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku, kterým krajský soud zamítl její žalobu proti v záhlaví specifikovanému rozhodnutí žalovaného. Ten zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Finančního úřadu Brno IV, platebnímu výměru na daňové penále vzniklé z nedoplatku na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2004, a to ve výši 307 Kč.

[2] Krajský soud o věci rozhodoval již potřetí. Jeho rozsudek ze dne 26. 5. 2008, č. j. 31 Ca 102/2006 - 33, zrušil pro nepřezkoumatelnost Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 10. 2008, č. j. 1 Afs 127/2008 - 54 (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Zdejší soud konstatoval, že krajský soud se v napadeném rozsudku vůbec nezabýval některými z uplatněných žalobních námitek, odkázal pouze na zákonnou úpravu běhu lhůt v daňovém řízení, aniž by vyřešil

podstatu žaloby. Nejvyšší správní soud poukázal na nutnost vypořádat se v dalším řízení s otázkou, zda rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k podání daňového přiznání je závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí, ve smyslu § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Dospěje-li k takovému závěru, přezkoumá také jeho zákonnost (vzhledem k tvrzené absenci odůvodnění) a na tomto závěru potom vybuduje konečné posouzení a přezkoumání rozhodnutí žalobou napadeného. Protože bylo žalobou napadeno rozhodnutí o daňovém penále, je podstatné, zda byla zachována lhůta pro podání přiznání a platby daně v důsledku úpravy § 14 odst. 4 daňového řádu, a nemělo být proto žádné penále vyměřeno (jak tvrdí žalobkyně) a nebo zachována nebyla (jak tvrdí žalovaný). V této souvislosti poukázal Nejvyšší správní soud na svůj rozsudek ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 As 37/2005 - 83, který podobnou problematiku (subsumovaných právních aktů) již řešil.

[3] Rozsudkem ze dne 29. 4. 2009, č. j. 31 Ca 191/2008 - 62, krajský soud opětovně zrušil rozhodnutí žalovaného. Zásadní pochybení soud spatřoval v nesprávném použití § 14 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“), a to pokud jde o počítání lhůt. Za nesprávný považoval závěr správních orgánů, že nedoplatek na dani trval 43 dny. K otázce charakteru rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobkyně o prodloužení lhůty k podání daňového přiznání soud uvedl, že toto rozhodnutí není podkladovým rozhodnutím vůči rozhodnutí o sdělení výše penále ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. Dovedil, že ačkoliv je legitimní požadavek přezkoumatelnosti správních aktů, z žádného ustanovení daňového řádu neplyne povinnost odůvodnit rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k podání daňového přiznání. Také tento rozsudek byl ke kasační stížnosti žalovaného zrušen Nejvyšším správním soudem, a to rozsudkem ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Afs 93/2009 - 79. Zdejší soud poukázal na nesprávný způsob výpočtu doby prodlení krajským soudem. Nejvyšší správní soud dále zdůraznil, že se nemohl blíže zabývat hodnocením charakteru rozhodnutí o žádosti o prodloužení lhůty k podání přiznání ze strany krajského soudu (ačkoliv má na její zodpovězení odlišný náhled než krajský soud), neboť správnost tohoto posouzení se nestala předmětem kasační stížnosti žalovaného. Kasační řízení je ovládáno z převážné míry zásadou dispoziční (§ 109 odst. 3 s. ř. s.); neučiní-li strana sporu předmětem kasační stížnosti návrh na posouzení konkrétní otázky, nemůže si již Nejvyšší správní soud tuto dispozici sám na sebe atrahovat.

[4] Rozsudkem ze dne 27. 5. 2010, který je nyní předmětem kasačního přezkumu, krajský soud žalobu zamítl. V odůvodnění rozsudku nejprve obsáhle ocitoval předchozí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, a to v části, v níž se zdejší soud zabýval otázkou počítání doby, po kterou mělo běžet penále z nedoplatku na dani žalobkyně. Tuto citaci doplnil konstatováním, že vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem se nemohl ztotožnit s námitkami uplatněnými v žalobě.

II.

[5] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla, že podstatou její žaloby bylo napadení rozhodnutí, kterým správce daně neprodloužil lhůtu pro podání přiznání. Stěžovatelka o prodloužení lhůty žádala vůbec poprvé a přesto ji nebylo vyhověno, navíc není možné zjistit, z jakých důvodů. Toto procesní rozhodnutí nelze napadnout odvoláním,

stěžovatelka tak musela učinit napadením následného platebního výměru na penále. Přitom kdyby rozhodnutí o (ne)prodloužení lhůty bylo zrušeno, pak by nastal stav, že by o žádosti o prodloužení lhůty dosud nebylo rozhodnuto a lhůta by se považovala za prodlouženou. Za těchto okolností by stěžovatelka nebyla v prodlení a platební výměr na penále by byl nezákonný. Napadený rozsudek krajského soudu se však nezabýval těmito žalobními důvody, ale pouze vypočtenou výší penále a dobou prodlení. Alespoň k některým žalobním námitkám se krajský soud vyjádřil v rozsudku ze dne 29. 4. 2009, ten byl ale následně zrušen Nejvyšším správním soudem, takže jeho závěry nelze použít. Napadený rozsudek je proto nepřezkoumatelný.

[6] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku nejprve zrekapituloval dosavadní průběh řízení a poté ocitoval část odůvodnění předchozího zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu. Tuto citaci následně doplnil konstatováním, že vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem nemohl než shledat námitky uplatněné v žalobě nedůvodné. Nejvyšší správní soud však rozhodoval v řízení o kasační stížnosti podané žalovaným, a tak se v tomto řízení vypořádal toliko s námitkami vznesenými žalovaným. Výslovně přitom zdůraznil, že se, s ohledem na dispoziční zásadu ovládající správní soudnictví, k určitým ve věci sporným otázkám dosud nemůže blíže vyjádřit (navíc *obiter dictum* naznačil, že má na jejich řešení odlišný názor, než krajský soud). Krajský soud tudíž nemohl vyčerpat předmět žaloby tím, že pouze odkázal na odůvodnění předchozího rozsudku Nejvyššího správního soudu. Krajský soud totiž poté, co mu věc byla k dalšímu řízení vrácena, rozhodoval o žalobě podané žalobkyní, která obsahovala námitky, jež nebyly totožné s námitkami, které vznesl v kasační stížnosti žalovaný. Jeho povinností bylo vypořádat všechny žalobní námitky, zejména pak námitky směřující k posouzení otázky, zda rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k podání daňového přiznání je závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí žalovaného, případně zda bylo vydáno v souladu se zákonem (v čemž spočívá podstata sporu, jak ostatně uváděl v obou svých předchozích rozsudcích i Nejvyšší správní soud). Není přitom podstatné, že se k některým z těchto námitek vyjádřil již ve svém dřívějším rozsudku. O věci rozhodoval nově, všechny jeho předchozí rozsudky byly v plném rozsahu zrušeny, a tak bylo jeho povinností se ke všem žalobním námitkám vyjádřit znovu. Této své povinnosti nedostál, a tak je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

IV.

[9] Kasační soud proto napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud se tedy v dalším řízení vypořádá se všemi v žalobě uplatněnými námitkami.

[10] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. listopadu 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu